

Kriminaliteta v Sloveniji leta 1972

(po podatkih organov za notranje zadeve)

Dušan Purkart, inšpektor RSNZ, Ljubljana

Številčni podatki so uporabljeni za obdobje od 1. 12. 1971 do 30. 11. 1972. Tudi za prejšnja leta so upoštevana enaka obdobja.

Spodnja preglednica izkazuje primerjalne po-

datke o številu kaznivih dejanj, obravnavanih osumljencih, kaznivih dejanjih z znanimi osumljenci in o kaznivih dejanjih z neznanimi storilci v zadnjih petih letih.

Preglednica 1: Kriminaliteta in storilci v letih 1968—1972

Kazniva dejanja, in osumljenci	1968	1969	1970	1971	1972
	Število				
Vsa kazniva dejanja	24 116	23 878	23 974	26 887	27 751
Ugotovljeni osumljenci	15 967	16 019	14 887	14 468	14 796
Kazniva dejanja z znanimi osumljenci	16 901	16 748	16 626	17 921	18 002
Kazniva dejanja z neznanimi storilci	7 215	7 130	7 348	8 966	9 749
K a z a l n i k	1968 = 100				
Vsa kazniva dejanja	100	99,0	99,4	111,5	115,1
Ugotovljeni osumljenci	100	100,3	93,2	90,5	92,7
Kazniva dejanja z znanimi osumljenci	100	99,1	98,4	106,0	106,5
Kazniva dejanja z neznanimi storilci	100	98,8	101,8	124,3	135,1

Preglednica 2. Kazniva dejanja po poglavjih KZ v letu 1972

Kazniva dejanja zoper	Število kaznivih dejanj	Odstotek od vseh kaz. dejanj
— ljudestvo in državo	98	0,35
— človeštvo in mednarodno pravo	—	—
— življenje in telo	2 468	8,89
— svobodo in pravice državljanov	664	2,39
— delovno razmerje	29	0,11
— čast in dobro ime	201	0,73
— osebno dostojanstvo in moralo	350	1,26
— zakonsko zvezo in rodbino	182	0,66
— človeško zdravje	23	0,08
— narodno gospodarstvo	741	2,67
— družbeno in zasebno premoženje	20 364	73,38
— splošno varnost ljudi in premoženja	197	0,71
— pravosodje	157	0,57
— javni red in pravni promet	1 330	4,79
— uradno dolžnost	947	3,41
S k u p a j	27 751	100

Primerjava vseh podatkov za vsa leta nazaj je podana v preglednicah članka Kriminaliteta v Sloveniji (Revija za kriminalistiko in kriminologijo 1969).

V Sloveniji pride na 10 000 prebivalcev 157 kaznivih dejanj letno.

I. Splošni podatki o kriminaliteti in njegovi sestavi za leto 1972

V letu 1972 so organi za notranje zadeve SR Slovenije obravnavali 27 751 kaznivih dejanj, pri katerih so bili podani razlogi za sum, da je bilo storjeno kaznivo dejanje (v nadaljnjem besedilu kaznivih dejanj), in so bile za ta dejanja poslani ovadbe javnim tožilstvom. Število kaznivih dejanj se je v primerjavi z letom 1971 zvečalo za 864 ali za 3,1 % (leta 1971 za 12,2 %).

Če te podatke primerjamo s prejšnjimi leti, opazimo, da je znova nekoliko narasla splošna kriminaliteta, predvsem premoženjski prestopki, medtem ko so se nekoliko znižala kazniva dejanja gospodarskega kriminala.

V letu 1972 so organi za notranje zadeve na območju posameznih uprav javne varnosti obravnavali naslednje število kaznivih dejanj:

Preglednica 3. Kazniva dejanja po upravah JV

Uprava javne varnosti	Število kaznivih dejanj	Odstotek od vseh kaz. dejanj
Celje	4 693	16,91
Nova Gorica	804	2,90
Koper	2 108	7,60
Kranj	1 906	6,87
Ljubljana	7 864	28,34
Maribor	7 522	27,10
Murska Sobota	1 499	5,40
Novo mesto	1 355	4,88
Skupaj	27 751	100

Odstotek obravnavanih kaznivih dejanj po posameznih upravah javne varnosti je skoraj enak kot leta 1971. Število kaznivih dejanj se je nekoliko zmanjšalo na območju javne varnosti Ljubljana (1 ‰), za enak odstotek pa so se kazniva dejanja zvečala na območju uprave javne varnosti Maribor.

V Sloveniji je bilo največ kaznivih dejanj storjenih na območju mesta Ljubljane; tu je bilo obravnavanih 4763 (ali 17,16 ‰ od celotnega števila) kaznivih dejanj. Na območju mesta Maribor je bilo obravnavanih 3158 kaznivih dejanj ali 11,38 ‰, v mestu Celju pa 1274 ali 4,59 ‰. Kriminaliteta v Celju in Mariboru, se je v primerjavi z letom 1971 zvečala skoraj za 1 ‰, v Ljubljani pa je nekoliko padla (0,4 ‰).

B. Splošna kriminaliteta

Splošna kriminaliteta zajema kazniva dejanja, storjena v škodo fizičnih oseb, in dejanja v škodo družbenega premoženja, ki se kaže v klasičnih oblikah (XX. poglavje KZ).

Od celotnega števila v letu 1972 obravnavanih kaznivih dejanj spada 25 965 primerov (ali 93,56 ‰) v splošno kriminaliteto; to je znova nekoliko več kot leta 1971 (takrat jih je na splošno kriminaliteto prišlo 93,06 ‰).

Od splošne kriminalitete pride na kazniva dejanja zoper življenje in telo 2468 (9,51 ‰), na kazniva dejanja zoper zasebno in družbeno premoženje 20 364 (78,43 ‰), na kazniva dejanja zoper osebno dostojanstvo in moralo 350 (1,35 ‰)

in na druga kazniva dejanja 2783 (10,72 ‰) primerov.

Kot v preteklem letu so se kljub povečanemu številu kaznivih dejanj splošnega kriminala v odstotkih pomnožila le kazniva dejanja zoper osebno in družbeno premoženje, druga kazniva dejanja pa so v rahlem upadu.

Kazniva dejanja zoper življenje in telo

Organi za notranje zadeve so v letu 1972 obravnavali za 6,5 ‰ manj kaznivih dejanj zoper življenje in telo, kar gre predvsem na račun lažjih primerov tovrstnega hudodelništva, npr. na lahke telesne poškodbe in druga kazniva dejanja.

Obravnavanih je bilo 105 naklepnih ubojev, 6 ubojev iz malomarnosti, 11 detomorov, 530 hudih telesnih poškodb, 1351 lahkkih telesnih poškodb in 465 drugih kaznivih dejanj iz XII. poglavja KZ.

Od skupnega števila naklepnih ubojev je 43 dokončanih, 68 primerov pa je ostalo pri poskusu.

Tovrstno hudodelništvo je že več let najštevilnejše na območju uprave javne varnosti Maribor (924), sledijo Celje (508), Ljubljana (431), Murska Sobota (194) in Novo mesto (140).

Pri najhujših prestopkih (naklepni uboji) je na prvem mestu UJV Ljubljana (42 primerov), sledijo Maribor (26 primerov), Celje (13 primerov), Novo mesto (6 primerov) in Murska Sobota (5 primerov).

Pri teh prestopkih je kot v preteklih letih še vedno najpogostejši spremljevalec alkohol, sledijo pa mu nesporazumi, sovraštvo, ljubosumnost in podobno.

Kazniva dejanja zoper zasebno in družbeno premoženje

Število kaznivih dejanj zoper zasebno in družbeno premoženje je v letu 1972 znova naraslo za 870 primerov ali za 4,46 ‰.

Obravnavanih je bilo 5357 vlomnih tatvin, 90 velikih tatvin, 475 žepnih tatvin, 1703 tatvin koles in motornih koles, 1417 odvzemov motornih vozil, 8561 navadnih tatvin, 157 zatajitev, 821 goljufij, 189 ropov in roparskih tatvin in 1594 drugih kaznivih dejanj.

Kot v preteklem letu je povečanje opazno pri vseh vrstah premoženjskih prestopkov, manj je

le goljufij, zatajitev, in kaznivih dejanj odvzema motornih vozil. Prejšnje hitro naraščanje odvzemov motornih vozil se je v zadnjih letih umirilo in je v obravnavanem letu celo upadalo. Pri kaznivih dejanjih zoper premoženje se čedalje pogosteje kaže motorno vozilo kot predmet ali sredstvo, ki je uporabljeno pri storitvi kaznivega dejanja. Uporaba motornega vozila omogoča storilecem delovanje na širšem območju; pri tem uporabljajo tudi vozila s tujo registracijo ali ukradene tablice.

Škoda, povzročena s kaznivimi dejanji zoper zasebno in družbeno premoženje, znaša 48 662 269 din.

Pri splošnem kriminalu je povečanje znova najbolj občutno pri vlomnih tatvinah. V zadnjih treh letih se je to hudodelništvo zvečalo za 34,2 %, v primerjavi z letom 1971 pa za 10,6 %. Obravnavanih je bilo 5357 primerov, kar pomeni 26,3 % skupnega števila kaznivih dejanj zoper premoženje.

Uspešno je bilo raziskanih 2582 ali 48,2 % vlomnih tatvin, to je za skoraj 2 % manj kot leta 1971 (takrat jih je bilo raziskanih 50 %, za 5 % manj kot leta 1970).

Vlomnih tatvin v škodo družbenega premoženja je bilo 1850, kar je nekaj več kot $\frac{1}{3}$.

Najpogostnejši objekti napada zoper družbeno premoženje so kot v preteklih letih gostinski in trgovski lokali (966), uradi in pisarne (122), kioski (113) ter razne delavnice in drugi javni prostori.

V obravnavanem letu je bilo več vlomov v bencinske črpalke zunaj naseljenih krajev; storilci so na dokaj preprost in učinkovit način odpirali stoječe železne blagajne, medtem ko so jih prejšnja leta odvažali na varne kraje in jih tam odpirali.

V škodo zasebnega premoženja so najpogostnejše vlomne tatvine v avtomobile. Teh kaznivih dejanj je bilo 1252 (leta 1971 — 1200). Storilci vlamljajo v avtomobile iz različnih vzrokov. Najpogostnejši vzrok je še vedno pridobitev raznih tehničnih predmetov (tranzistorji, radioaparati, magnetofoni, fotoaparati ipd.), poleg tega pa si prilasačajo še listine (potne listine, vozniška in prometna dovoljenja). Na drugem mestu so vlomi v stanovanja oškodovancev (902), ti iz leta v leto naraščajo. V primerjavi z letom 1971 se je število vlomov v stanovanja zvečalo za 138 ali za 18,1 %.

Storilci odnašajo iz stanovanj predvsem denar in dragocenosti (zlate predmete), manj pa teh-

ničnih predmetov in oblačil, kot je bilo to v prejšnjih letih. Vlomom v stanovanja sledijo vlomi v drvarnice in kleti oškodovancev (358), garaže (108), počitniške hišice (105), delavske domove (89) in drugam.

Z vlomi povzročena škoda na družbenem in zasebnem premoženju znaša 10 736 960 din.

Žepne tatvine so se v obravnavanem letu znova nekoliko dvignile v primerjavi s prejšnjimi leti, prej je bilo tovrstno hudodelništvo precej ustaljeno. Obravnavanih je bilo 475 primerov (za 3,5 % več kot leta 1971). Največ žepnih tatvin je bilo storjenih v mestu Ljubljani (262), sledita Maribor (108) in Celje (47). Najštevilnejša tovrstna kazniva dejanja so pri vstopu v avtobuse mestnega in medkrajevnega prometa, sledijo žepne tatvine v večjih trgovinah, med vožnjo s prometnimi sredstvi in na trgih.

Uspešno je bilo raziskanih 142 primerov ali 29,9 % to je za 0,9 % boljši izid kot prejšnje leto.

Število tatvin koles (1271) se je v primerjavi z letom 1971 povečalo za 94 ali 8 %. Med tovrstnim hudodelništvom so se povečale predvsem tatvine koles s pomožnim motorjem — bilo jih je 676 ali več kot polovica. Izid raziskovanja ni preveč dober, saj je ostalo neraziskanih 65,4 % primerov (leta 1971 — 65,2 %), med njimi največ koles s pomožnim motorjem.

Tatvin motornih vozil je bilo vpisanih 482, to je za 120 (33 %) več kot prejšnje leto. Ukradenih je bilo 50 avtomobilov; pri tem je ostalo neraziskanih 60 %. Tatvin motornih koles pa se ni posrečilo raziskati 70,4 %. Izid raziskovanja je nekoliko boljši kot leta 1971 (73,1 %).

Kazniva dejanja odvzema motornega vozila so do leta 1970 nenehno naraščala, v obravnavanem letu pa so se znova zmanjšala. Zapisanih je bilo 1417 primerov (za 0,9 % manj kot prejšnje leto). Neraziskanih je ostalo 515 primerov ali 36,3 % (leta 1971 — 36,4 %).

Storilci so odvzeta motorna vozila večkrat poškodovali in so s tem povzročili za 1 203 226 din škode; ta je dokaj večja kot leta 1971.

Navadne tatvine so narasle za 3,6 %. Obravnavanih jih je bilo 8561 (leta 1971 — 8266). Med njimi je bilo 1196 tatvin delov motornih vozil in 403 tatvine raznih predmetov iz avtomobilov.

V škodo družbenega premoženja je bilo storjenih 2751 navadnih tatvin, drugo v škodo zasebnega premoženja.

Narobe kot prejšnjaja leta so na prvem mestu tatvine s škodo do 500 din (2209); v 2089 prime-

rih je škoda znašala do 250 din, v 1953 primerih do 1000 din, v 1217 primerih do 2000 din, v 849 primerih do 8000 din, le v 62 primerih pa so storilci odnesli denar in predmete, vredne nad 8000 din.

Skupna škoda, ki so jo povzročili, znaša 8 438 422 din (leta 1971 — 7 441 923 din).

Navadnih tatvin je ostalo neraziskanih 4351 ali 50,8 %; izid je enak kot prejšnje leto.

Pri tovrstnem hudodelništvu je izid dokaj slab pri raziskovanju tatvin delov motornih vozil: neraziskanih je ostalo 77 %, slab pa je tudi izid raziskav tatvin iz avtomobilov, saj jih je ostalo neraziskanih 61,8 %.

Zatajitve nekoliko upadajo. Zapisanih jih je bilo 157 (leta 1971 — 181), kar je za 13,3 % manj kot prej. Tudi odstotek raziskanih kaznivih dejanj je še ugodnejši kot prejšnje leto, saj jih je bilo raziskanih več kot 90 %.

Število goljufij je do leta 1971 naraščalo, v zadnjih dveh letih pa občutno upada. V letu 1972 je bilo obravnavanih 821 primerov in so se znižale za 178 primerov ali 17,8 %. Izid raziskovanja (96,5 %) je nekoliko slabši kot prejšnje leto (97,7 %).

Nekoliko so se pomnožili ropi in roparske tatvine, in sicer za 8 primerov ali 4,4 %. Izmed 189 primerov ropov in roparskih tatvin je organom za notranje zadeve uspelo raziskati 76,2 %. Ta izid je boljši kot leta 1971 (69,6 %). Kot v prejšnjih letih ni bistvenih sprememb v načinih storitve kaznivega dejanja. Še vedno so najpogostejši teko imenovani cestni ropi, kjer storilci večinoma napadajo vinjene in slabotne osebe.

Kazniva dejanja zoper varnost ljudi in premoženja

Organi za notranje zadeve so v letu 1972 obravnavali 247 požigov; v primerjavi z letom 1971 se je to število znižalo za 63 primerov ali 20,3 %. Od skupnega števila požigov jih je bilo 126 storjenih naklepno, drugi pa so bili storjeni iz malomarnosti. V škodo zasebnega premoženja je bilo 173 takih dejanj (102 naklepna požiga), v škodo družbenega premoženja pa 74 (24 naklepni požigov).

Raziskanih je bilo 70,9 % (leta 1971 — 69,7 %) primerov. Izmed naklepnih požigov je raziskanih 130 primerov ali 42,9 %, ta izid je enak kot prejšnje leto.

Spolni prestopki

Število kaznivih dejanj zoper osebno dostojanstvo in moralo se je od 382 v letu 1971 znova zmanjšalo na 350 v letu 1972 (upad za 8,4 %). Največkrat gre za posilstva; obravnavanih jih je bilo 199, vendar za 21 manj kot v letu 1971. Dosti teh dejanj ostane le pri poskusu.

Organom javne varnosti je v letu 1972 uspelo raziskati 324 kaznivih dejanj zoper osebno dostojanstvo in moralo, to pomeni 92,6 % primerov, in izid je nekoliko slabši (leta 1971 — 93,7 %). Posilstev je bilo raziskanih 178 ali 89,4 %, (leta 1971 — 91,7 %).

Mladinska kriminaliteta

V letu 1972 so organi za notranje zadeve obravnavali 2163 mladoletnikov, ki so bili osumljeni kaznivega dejanja, to pomeni znižanje za 2,3 % v primerjavi z letom 1971 (takrat je bilo obravnavanih 2213 mladoletnikov). Obravnavani mladoletniki so storili 3388 kaznivih dejanj, to je za 4,5 % manj kot v letu 1971 (3549).

Preglednica 4. Kazniva dejanja mladoletnikov

Kazniva dejanja zoper	Število kaznivih dejanj		% glede na vsa obravnavana kazniva dejanja	
	1971	1972	1971	1972
— življenje in telo	221	188	8,4	7,6
— svobodo in pravice državljanov	45	34	6,8	5,1
— osebno dostojanstvo in moralo	47	44	12,3	12,6
— narodno gospodarstvo	29	37	3,3	5,0
— družbeno in zasebno premoženje	3119	2970	16,0	14,6
— splošno varnost ljudi in premoženja	10	24	8,1	16,1
— javni red in pravni promet	49	57	4,2	4,3
— uradno dolžnost	16	17	1,8	1,8
— druga kaz. dejanja	13	17	2,3	2,9
Skupaj	3549	3388	13,2	12,2
Obravnavani mladoletniki	2213	2163	15,3	14,6

V skupnem številu vseh obravnavanih kaznivih dejanj pomenijo kazniva dejanja mladoletnikov 1% manj kot v letu 1971 (tedaj je ta odstotek znašal 13,2%).

(Odstotki obravnavanih mladoletnikov veljajo za skupno število vseh obravnavanih kaznivih dejanj in osumljencev).

Udeležba mladoletnikov upada pri kaznivih dejanjih zoper družbeno in zasebno premoženje, kaznivih dejanj zoper življenje in telo ter kaznivih dejanj zoper svobodo in pravice državljanov; pri drugih kaznivih dejanjih zaznamujemo rast, vendar nepomembnejše.

Mladoletniki so še vedno najštevilnejše udeleženi pri kaznivih dejanjih zoper družbeno in zasebno premoženje. Od celotnega števila kaznivih dejanj, ki so jih storili, pride na premoženjske prestopke 87,7%.

Poseben problem — tako po številčnosti, kot po svojih posebnostih — pomenijo mladoletniške združbe, ki nastajajo po večjih in strnjених urbanističnih območjih in turističnih krajih v času letne sezone. Tudi mladoletniške kriminalne združbe so čedalje bolj motorizirane, njihova motorizacija navadno izvira iz kaznivega dejanja in jim omogoča veliko gibljivost ter povečuje območje delovanja. Mladoletniki so v združbah delovali pri 741 kaznivih dejanjih, pri 837 kaznivih dejanjih pa so v združbi mladoletnikov sodelovale tudi polnoletne osebe.

Omeniti je treba, da je med obravnavanimi mladoletniki večje število povratnikov, med njimi pobegli iz vzgojnih zavodov in domov, ki so na begu storili nova kazniva dejanja.

C. Gospodarska kriminaliteta

Gospodarska kriminaliteta zajema kazniva dejanja iz XIX. in XXIV. poglavja KZ (kazniva dejanja zoper ljudsko gospodarstvo in zoper uradno dolžnost). V letu 1972 je bilo odkritih 1681 primerov, to je za 6,4% manj kot v letu 1971 (tedaj jih je bilo odkritih 1796). Zmanjšanje gre predvsem na račun klasičnih oblik tovrstnega kriminala, kot so: nedovoljena trgovina, kupčevanja s tujo valuto, uničevanje gozdov, gozdne tatvine in podobno.

Organi javne varnosti so obravnavali 741 kaznivih dejanj zoper narodno gospodarstvo (14,8% manj kot leta 1971 in sicer: 120 primerov nevestnega gospodarskega poslovanja, 128 nedovoljene trgovine, 35 kupčevanja s tujo valuto in zlatom, 87 davčne zatajitve, 186 uničevanja go-

zdov in gozdnih tatvin, 103 nezakonitega lova in ribolova ter 82 primerov drugih kaznivih dejanj.

Precej manj je bilo obravnavanih kaznivih dejanj nedovoljene trgovine (32 primerov), kupčevanja s tujo valuto in zlatom (33), uničenja gozdov in gozdnih tatvin (83), več je bilo odkritih le kaznivih dejanj nevestnega gospodarskega poslovanja (15), davčne utaje (4), nezakonitega lova in ribolova (2 primera).

V letu 1972 je bilo obravnavanih manj kaznivih dejanj zoper narodno gospodarstvo, za 2,15% več pa je bilo odkritih kaznivih dejanj zoper uradno dolžnost (v letu 1971 je bilo ravno narobe). Obravnavanih je bilo 947 (1971 — 927) primerov, in sicer: 35 zlorabe uradnega položaja ali uradnih pravic, 197 zlorabe uradnega položaja iz koristoljubja, 328 poneverb, 26 goljufij v službi, 81 jemanja in dajanja podkupnine, 81 neupravičene uporabe in 199 drugih kaznivih dejanj.

Povečanje zaznamujemo predvsem pri zlorabi uradnega položaja iz koristoljubja (49), zlorabi uradnega položaja ali uradnih pravic (6), manj pa je bilo odkritih poneverb, dajanja in jemanja podkupnine in neupravičene uporabe.

Služba javne varnosti je od vsega gospodarskega kriminala (1681 k. d.) odkrila 55,4% (leta 1971 — 52,7%), same delovne organizacije so odkrile 32,1%, kar je za 2,3% manj kot v prejšnjem letu.

II. Odkrivanje in raziskovanje kaznivih dejanj

Organi za notranje zadeve so v letu 1972 obravnavali 27 751 kaznivih dejanj in so jih z lastno dejavnostjo odkrili 4641 ali 16,73% (leta 1971 — 4293 ali 15,96%), Oškodovani državljanji so naznanili 16 345 ali 58,90% kaznivih dejanj (1971 — 16 219 ali 60,32%); oškodovane delovne organizacije so jih naznanile 5090 ali 18,34% (leta 1971 — 4710 ali 17,52%) neškodovani občani 1666 ali 6% (1971 — 1637 ali 6,09%). Inšpekcijske službe so v obravnavanem letu odkrile 9 ali 0,03% kaznivih dejanj, kar je manj kot prejšnje leto (28 ali 0,1%).

Od skupnega števila kaznivih dejanj se v obravnavanem letu ni posrečilo raziskati 9749 ali 35,2% kaznivih dejanj. Torej se še naprej zmanjšuje uspešnost pri raziskovanju kaznivih dejanj; prejšnja leta je bila nekoliko boljša (leta 1970 — 30,7%, leta 1971 — 33,3%).

Pri posameznih upravah javne varnosti so ostali neraziskani naslednji odstotki kaznivih dejanj: Celje 31% (lani 31,2%), Nova Gorica

17,3 % (27,5 %), Koper 42 % (40,1 %), Kranj 32,5 % (27,5 %), Ljubljana 43,1 % (43,2 %), Maribor 31,7 % (27,4 %), Murska Sobota 29 % (23,6 %) in Novo mesto 31 % (30 %).

Pod republiškim povprečjem (35,2 %) sta torej UJV Ljubljana (na njenem območju je bilo storjenih tudi največ kaznivih dejanj) in UJV Koper (na njenem območju delujejo storilci z vse države in tujine, kar otežuje odkrivanje).

Preglednica 5. Neraziskana kazniva dejanja splošne kriminalitete

Kazniva dejanja zoper	Število	Odstotek
— življenje in telo	26	1,1
— svobodo in pravice državljanov	12	1,8
— čast in dobro ime	1	0,5
— osebno dostojanstvo in moralo	26	7,4
— družbeno in zasebno premoženje	9604	47,2
— splošno varnost ljudi in premoženja	10	5,1
— javni red in pravni promet	11	0,8

Odstotek neraziskanih kaznivih dejanj velja za število vseh obravnavanih kaznivih dejanj iste vrste.

Raziskovanje premoženjske kriminalitete

Od skupnega števila 9749 neraziskanih kaznivih dejanj je bilo 9604 ali 98,51 % premoženjskih prestopkov (leta 1971 — 98,65 %).

Dokaj slab je izid raziskovanja kaznivih dejanj zoper družbeno in zasebno premoženje. Izmed 20 364 kaznivih dejanj tovrstnega prestopništva jih je ostalo neraziskanih 9604 (to znaša 47,2 %) in izid je za 2 % slabši kot leta 1971.

Na zmanjšanje uspešnosti pri raziskovanju kaznivih dejanj te vrste vplivajo razni dejavniki, med njimi že omenjena naraščajoča gibljivost storilcev — povratnikov, ki delujejo med potjo, in v krajih, kjer jih nihče ne pozna. Tudi njihova naravnost na krajo denarja otežuje odkritje storilca, eden izmed vzrokov pa je tudi, da storilci ne puščajo uporabnih sledov in jih

celo uničujejo. Dodati je še, da je bilo med vsemi obravnavanimi osumljenci kar 25,5 % povratnikov.

Po posameznih vrstah premoženjskih prestopkov so odstotki neraziskanih kaznivih dejanj naslednji:

Vlomne tatvine 51,4 %, tatvine koles in koles s pomožnim motorjem 65,4 %, žepne tatvine 70,1 %, tatvine motornih vozil 69,3 %, druge tatvine 50,8 %, ropi in roparske tatvine 23,8 %, goljufije 3,5 %, odvzemi motornega vozila 36,3 %.

V primerjavi s prejšnjim letom je izid raziskovanja slabši skoraj pri vseh vrstah premoženjskega prestopništva, izboljšal se je le pri žepnih tatvinah (1 %), pri tatvinah motornega vozila (3,8 %) ter pri ropih in roparskih tatvinah (6,6 %).

Pri premoženjskih prestopkih je odstotek kaznivih dejanj, pri katerih storilci niso znani v trenutku, ko se zve za kaznivo dejanje, ponavadi precej visok. Uspešnost poznejšega odkrivanja prikazujejo naslednji podatki:

Preglednica 6. Uspešnost poznejšega odkrivanja

Kazniva dejanja	Kaz. dej. z nezn. storilci	% od skupnega števila	Odstotek	
			raziskanih pozneje	ostalo neraziskanih
Vlomi	4520	84,4	38,6	61,4
Tatvine koles in koles s pomožnim motorjem	1102	86,7	24,7	75,3
Tatvine motornih koles	394	91,2	22,8	77,2
Žepne tatvine	381	80,2	12,6	87,4
Ropi in roparske tatvine	126	66,7	64,3	35,7
Druge tatvine	6014	70,2	27,7	72,3
Goljufije	222	27,0	86,9	13,1

Če primerjamo izide pozneje odkritih storilcev z letom 1971, vidimo, da se je izboljšal izid odkrivanja pri ropih in roparskih tatvinah (4,2 %) ter pri tatvinah koles in koles s pomožnim motorjem (1,3 %), pri vseh drugih v preglednici prikazanih kaznivih dejanjih pa so podatki manj ugodni; kot v prejšnjih letih se pozneje največ storilcev odkrije pri goljufijah (v letu 1971 — 87,4 %).

V letu 1972 je organom za notranje zadeve uspelo raziskati še 382 kaznivih dejanj iz prejšnjih let, med njimi 194 vlomnih tatvin, 96 drugih tatvin, 27 tatvin koles in koles s pomožnim mo-

torjem, 16 odvzemov motornih vozil itd. S tem se je vsekakor znižal odstotek neraziskanih kaznivih dejanj, zlasti premoženjskega prestopništva, iz prejšnjih let.

UDC 31:343(497-12)

Crime in Slovenia in 1972 (Police Data)

Purkart Dušan, Inspector, Secretariat of Internal Affairs of teh SR of Slovenia

During the period from December 1, 1971 to November 30, 1972, the police in Slovenia have dealt with 27 751 offences (31,1 % more than in 1971). From the total number of offences, there were 20 364 (73,38 %) offences against social and private property. These offences show an increase of 4,46 % in 1972. The increase is to be noticed with all of

these offences, it is the largest however with burglaries and automobile thefts, while the offences of false pretences and unauthorized use of motor vehicle (joy-riding) show a decrease.

32,2 % of all offences have been uncleared (1,9 % more than in 1971). Among the offences against property the percentage of uncleared offences is 47,2 %.